

Kilka słów o konsekwencji w wychowaniu

Czym jest konsekwencja w wychowaniu?

Odpowiedź na to pytanie znajdziemy większości poradników dla rodziców. Spróbujmy jednak przeanalizować ten problem skrótowo.

Konsekwencję można określić jako ustalony sposób postępowania rodziców wobec dzieci, sposób postępowania będący źródłem sukcesów wychowawczych.

Konsekwencja przez wielu z nas niesłusznie postrzegana jest jako nadmierna surowość i zastanówmy się teraz nad sensem wprowadzania konsekwencji w życie.

Właściwe rozumienie konsekwencji

Przed wszystkim rodzice powinni zrozumieć, że konsekwencja to poczucie *bezpieczeństwa* dla dziecka- kiedy rodzic zachowuje się podobnie w określonych sytuacjach ,dziecko wie jakiej reakcji może się spodziewać i wie jakich zachowań od niego oczekujemy, a jakie zdecydowanie potępiamy.

Sukces konsekwencji ukryty jest w *jasności komunikatów* kierowanych do dziecka.

Bycie konsekwentnym rodzicem to trudne zadanie, wymagające wykreślenia z listy nawyków częstych aktów „ przymykania oka” na łamanie zasad przez dzieci, uleganie jego płaczom , histeriom czy smutnym oczom, które niewątpliwie działają na emocje.

Wspomniałam wcześniej ,że dzieci odczuwają potrzebę konsekwencji i stałości. *Dlaczego?*

Odpowiedź jest prosta, bo chcą mieć jasno sprecyzowane za co mogą zostać nagrodzone, a za co ukarane, dzięki czemu unikają niepożądanych przez rodziców zachowań.

Jakie są istotne elementy konsekwencji?

Po pierwsze to *odpowiedzialność za wypowiedziane słowa.*

Przykłady:

Jak nie zjesz obiadu, to nigdy nie kupię ci już loda!

Gdy zjesz surówkę , to dam ci gwiazdkę z nieba.

Powyższe stwierdzenia to obietnice ,które nigdy się nie spełnią. Jednym słowem to takie „kary” bądź „nagrody”, które są bezużyteczne, nie wnoszą niczego w życie i nie wpływają na zmianę postawy dziecka.

Zasadą konsekwentnego wychowania jest myśl „ *Rób to, o czym mówisz*”. Mówiąc: Jeśli jeszcze raz rzucisz zabawką o ścianę to ci ją zabiorę, następnie w przypadku powtórzenia takiego zachowania, nastąpi reakcja w postaci odebrania zabawki, powoduje, że zaczyna ono wierzyć w zapowiedzi rodziców.

Analogicznie jeśli zabraniamy dziecku na przykład przez tydzień oglądać ulubionej bajki , a już na drugi dzień ulegamy jego płaczom i zmieniamy zdanie, nie powinniśmy się dziwić, że dziecko niebawem dopuści się kolejnego przewinienia.

Konsekwencja dotyczy także *nagród*- jeśli obiecaliśmy dziecku lody za „bycie dzielny” podczas wizyty u lekarza musimy dotrzymać słowa ,bo gdy dziecko podejmie wyzwanie i czeka na obiecaną nagrodę po czym jej nie otrzymuje-traci zaufanie do rodziców.

Ważnym składnikiem konsekwencji jest *cierpliwość*, a wypielęgnowanie w sobie tej ważnej cechy w stosunku do dziecka wymaga treningu i czasu , jednak efekty takiej pracy przynoszą owoce.

Pamiętajmy także ,że konsekwencja powinna być *adekwatna do wieku i rodzaju przewinienia*-dziecko musi być w stanie zrozumieć związek między swoim zachowaniem a konsekwencją jaka z niego wynika.

Jeśli dziecko przejawia zachowania, które są dla nas nie do zaakceptowania, musi odczuć konsekwencje swojego postępowania..

Kilka dodatkowych cech skutecznej konsekwencji to:

- *natychmiastowość*- wyciąganie konsekwencji po niewłaściwym zachowaniu

- *spójność*- może mieć wiele wymiarów np. spójność między słowem a działaniem , a także spójność między działaniem każdego z rodziców z osobna a ich działaniem wspólnym.

Zakończenie

Konsekwencja przynosi wiele korzyści zarówno dzieciom jak i rodzicom, dzieciom daje poczucie bezpieczeństwa, rozwija zaufanie do rodziców, uczy je dotrzymywania raz danego słowa, kształtuje w dzieciach pozytywne wzorce osobowe. Konsekwencja w wychowaniu wymaga od rodziców wiele cierpliwości i powtarzania w nieskończoność rzeczy

oczywistych, jednakże efekty wypracowanej konsekwencji wzbogacają dzieci o umiejętności niezwykle przydatne w ich dalszym życiu.